

KONWENCJA (NR 95)

dotycząca ochrony płacy, przyjęta w Genewie dnia 1 lipca 1949 r.

Przekład.

W Imieniu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

RADA PAŃSTWA

POLSKIEJ RZECZYPOSPOLITEJ LUDOWEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 1 lipca 1949 r. przyjęta została w Genewie przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy Konwencja (nr 95) dotycząca ochrony płacy.

Po zaznajomieniu się z powyższą Konwencją Rada Państwa uznała ją i uznaje za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych; oświadcza, że jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona, oraz przyrzeka, że będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Dano w Warszawie, dnia 18 września 1954 roku.

L. S.

Przewodniczący Rady Państwa:
A. ZawadzkiMinister Spraw Zagranicznych:
w z. M. Naszkowski

Au Nom de la République Populaire de Pologne

LE CONSEIL D'ETAT

DE LA RÉPUBLIQUE POPULAIRE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront fait savoir
ce qui suit:

Une Convention (No. 95) concernant la protection du salaire a été adoptée par la Conférence Générale de l'Organisation Internationale du Travail à Genève le 1-er juillet 1949.

Après avoir vu et examiné ladite Convention le Conseil d'Etat l'a approuvée et approuve en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclare que la Convention susmentionnée est acceptée, ratifiée et confirmée et promet qu'elle sera inviolablement observée.

En Foi de Quoi les Présentes Lettres ont été délivrées, revêtues du Sceau de la République Populaire de Pologne.

Donné à Varsovie, le 18 septembre 1954.

L. S.

President du Conseil d'Etat:
A. ZawadzkiMinistre des Affaires Etrangères:
w z. M. Naszkowski

(Tekst konwencji znajduje się w załączniku do niniejszego numeru).

KONWENCJA (NR 95)

dotycząca ochrony płacy, przyjęta w Genewie dnia 1 lipca 1949 r.

Przekład.

Convention 95

Convention 95

KONWENCJA (NR 95) DOTYCZĄCA
OCHRONY PŁACY

Konferencja Ogólna Międzynarodowej Organizacji Pracy,

Zwołana do Genewy przez Radę Administracyjną Międzynarodowego Biura Pracy i zebrana tam w dniu 8 czerwca 1949 r. na swej trzydziestej drugiej sesji.

Postanowiwszy przyjąć różne wnioski dotyczące ochrony płacy, która to sprawa stanowi siódmy punkt porządku obrad sesji,

Postanowiwszy, że wnioski te zostaną ujęte w formie konwencji międzynarodowej,

przyjmuje w dniu pierwszym lipca tysiąc dziewięćset czterdziestego dziewiątego roku poniższą konwencję pod nazwą Konwencji dotyczącej ochrony płacy, 1949 r.

Artykuł 1

Dla celów niniejszej konwencji wyraz „płaca” oznacza, bez względu na nazwę lub sposób obliczania, wynagrodzenie lub zarobki dające się wyrazić w gotówce i ustalone przez umowę lub ustawodawstwo krajowe, które na mocy pisemnej lub ustnej umowy najmu usług należą się od pracodawcy pracownikowi bądź za pracę wykonaną lub która ma być wykonana, bądź za usługi świadczone lub które mają być świadczone.

Artykuł 2

1. Niniejsza konwencja stosuje się do wszystkich osób, którym jest płacona lub powinna być wypłacana płaca.

2. Właściwa władza po zasięgnięciu opinii organizacji pracodawców i pra-

CONVENTION CONCERNANT LA
PROTECTION DU SALAIRE.

La Conférence générale de l'Organisation internationale du Travail,

Convoquée à Genève par le Conseil d'administration du Bureau international du Travail, et s'y étant réunie le 8 juin 1949, en sa trente-deuxième session,

Après avoir décidé d'adopter diverses propositions relatives à la protection du salaire, question qui constitue le septième point à l'ordre du jour de la session,

Après avoir décidé que ces propositions prendraient la forme d'une convention internationale,

adopte, ce premier jour de juillet mil neuf cent quarante-neuf, la convention ci-après, qui sera dénommée Convention sur la protection du salaire, 1949.

Article 1.

Aux fins de la présente convention, le terme «salaire» signifie, quels qu'en soient la dénomination ou le mode de calcul, la rémunération ou les gains susceptibles d'être évalués en espèces et fixés par accord ou par la législation nationale, qui sont dus en vertu d'un contrat de louage de services, écrit ou verbal, par un employeur à un travailleur, soit pour le travail effectué ou devant être effectué, soit pour les services rendus ou devant être rendus.

Article 2

1. La présente convention s'applique à toutes personnes auxquelles un salaire est payé ou payable.

2. L'autorité compétente, après consultation des organisations d'employeurs

CONVENTION CONCERNING THE
PROTECTION OF WAGES

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Thirty-second Session on 8 June 1949, and

Having decided upon the adoption of certain proposals concerning the protection of wages, which is the seventh item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention,

adopts this first day of July of the year one thousand nine hundred and forty-nine the following Convention, which may be cited as the Protection of Wages Convention, 1949:

Article 1

In this Convention, the term „wages” means remuneration or earnings, however designated or calculated, capable of being expressed in terms of money and fixed by mutual agreement or by national laws or regulations, which are payable in virtue of a written or unwritten contract of employment by an employer to an employed person for work done or to be done or for services rendered or to be rendered.

Article 2

1. This Convention applies to all persons to whom wages are paid or payable.

2. The competent authority may, after consultation with the organisations of

owników tam, gdzie takie organizacje istnieją i są bezpośrednio zainteresowane, będzie mogła wyłączyć spod stosowania wszystkich lub niektórych postanowień niniejszej konwencji kategorie osób, które pracują w takich okolicznościach i warunkach zatrudnienia, że stosowanie wszystkich lub niektórych wyżej wymienionych postanowień nie byłoby możliwe, i które nie są zatrudnione pracą fizyczną lub są zatrudnione przy usługach domowych lub podobnych zajęciach.

3. Każdy Członek powinien wskazać w swym pierwszym sprawozdaniu rocznym, które winien złożyć w sprawie stosowania niniejszej konwencji zgodnie z artykułem 22 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, każdą kategorię osób, którą zamierza wyłączyć spod stosowania wszystkich lub niektórych postanowień konwencji, zgodnie z postanowieniami paragrafu poprzedniego. Następnie żaden członek nie będzie mógł dokonywać wyłączeń oprócz takich, które dotyczą tak wskazanych kategorii osób.

4. Każdy Członek, który wskazał w swym pierwszym rocznym sprawozdaniu kategorie osób, które zamierza wyłączyć spod stosowania wszystkich lub jednego z postanowień niniejszej konwencji, powinien wskazać w swych późniejszych sprawozdaniach kategorie osób, co do których zrzeka się prawa korzystania z postanowień paragrafu 2 niniejszego artykułu, oraz wszelki postęp osiągnięty w celu zapewnienia stosowania niniejszej konwencji do tych kategorii osób.

Artykuł 3

1. Płace w gotówce będą wypłacane wyłącznie w pieniądzu mającym prawny obieg, a wypłaty w postaci weksli, bonów, kuponów lub we wszelkiej innej formie uważanej za reprezentującą pieniądź mający prawny obieg będą zakazane.

2. Właściwa władza będzie mogła zezwolić na wypłatę lub zarządzić wypłatę płacy czekiem na bank lub przekazem pocztowym czy pieniężnym, gdy ten sposób wypłaty jest ogólnie stosowany lub potrzebny ze względu na specjalne okoliczności, gdy przewiduje to umowa zbiorowa lub orzeczenie rozjemcze, albo gdy w braku takich postanowień zgadza się na to zainteresowany pracownik.

Artykuł 4

1. Ustawodawstwo krajowe, umowy zbiorowe lub orzeczenia rozjemcze

et de travailleurs, là où de telles organisations existent et y sont directement intéressées, pourra exclure de l'application de l'ensemble ou de certaines dispositions de la présente convention, les catégories de personnes qui travaillent dans des circonstances et dans des conditions d'emploi telles que l'application de l'ensemble ou de certaines desdites dispositions ne conviendrait pas, et qui ne sont pas employées à des travaux manuels ou qui sont employées à des services domestiques ou à des occupations analogues.

3. Tout Membre doit indiquer, dans son premier rapport annuel à soumettre sur l'application de la présente convention en vertu de l'article 22 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, toute catégorie de personnes qu'il se propose d'exclure de l'application de l'ensemble ou de l'une des dispositions de la convention conformément aux termes du paragraphe précédent. Par la suite, aucun Membre ne pourra procéder à des exclusions, sauf en ce qui concerne les catégories de personnes ainsi indiquées.

4. Tout Membre ayant indiqué dans son premier rapport annuel les catégories de personnes qu'il se propose d'exclure de l'application de l'ensemble ou de l'une des dispositions de la présente convention doit indiquer, dans ses rapports ultérieurs, les catégories de personnes pour lesquelles il renonce au droit de recourir aux dispositions du paragraphe 2 du présent article, et tout progrès qui pourrait avoir été effectué en vue de l'application de la présente convention à ces catégories de personnes.

Article 3

1. Les salaires payables en espèces seront payés exclusivement en monnaie ayant cours légal, et le paiement sous forme de billets à ordre, de bons, de coupons ou sous toute autre forme censée représenter la monnaie ayant cours légal sera interdit.

2. L'autorité compétente pourra permettre ou prescrire le paiement du salaire par chèque tiré sur une banque ou par chèque ou mandat postal, lorsque ce mode de paiement est de pratique courante ou est nécessaire en raison de circonstances spéciales, lorsqu'une convention collective ou une sentence arbitrale le prévoit ou lorsque, à défaut de telles dispositions, le travailleur intéressé y consent.

Article 4

1. La législation nationale, les conventions collectives ou les sentences ar-

employers and employed persons directly concerned, if such exist, exclude from the application of all or any of the provisions of the Convention categories of persons whose circumstances and conditions of employment are such that the application to them of all or any of the said provisions would be inappropriate and who are not employed in manual labour or are employed in domestic service or work similar thereto.

3. Each Member shall indicate in its first annual report upon the application of this Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation any categories of persons which it proposes to exclude from the application of all or any of the provisions of the Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph; no Member shall, after the date of its first annual report, make exclusions except in respect of categories of persons so indicated.

4. Each Member having indicated in its first annual report categories of persons which it proposes to exclude from the application of all or any of the provisions of the Convention shall indicate in subsequent annual reports any categories of persons in respect of which it renounces the right to have recourse to the provisions of paragraph 2 of this Article and any progress which may have been made with a view to the application of the Convention to such categories of persons.

Article 3

1. Wages payable in money shall be paid only in legal tender, and payment in the form of promissory notes, vouchers or coupons, or in any other form alleged to represent legal tender, shall be prohibited.

2. The competent authority may permit or prescribe the payment of wages by bank cheque or postal cheque or money order in cases in which payment in this manner is customary or is necessary because of special circumstances, or where a collective agreement or arbitration award so provides, or, where not so provided, with the consent of the worker concerned.

Article 4

1. National laws or regulations, collective agreements or arbitration

mogą zezwolić na częściową wypłatę płacy w naturze w zawodach lub przemysłach, gdzie ten rodzaj wypłaty jest ogólnie przyjęty w praktyce lub pożądanym ze względu na charakter danego przemysłu lub zawodu. Wypłata płacy w postaci spirytualiów lub narkotyków nie jest w żadnym razie dopuszczalna.

2. W przypadkach gdy dozwolona jest częściowa wypłata płacy w naturze, zostaną podjęte właściwe środki, aby:

- a) świadczenia w naturze służyły do osobistego użytku pracownika i jego rodziny i odpowiadały ich interesom,
- b) wartość tych świadczeń była wyliczona słusznie i rozsądnie.

Artykuł 5

Płaca będzie doręczona bezpośrednio zainteresowanemu pracownikowi, o ile nie postanowi inaczej ustawodawstwo krajowe, umowa zbiorowa lub orzeczenie rozjemcze albo gdy zainteresowany pracownik nie zgodzi się na inny tryb wypłaty.

Artykuł 6

Zabrania się pracodawcy ograniczania w jakikolwiek sposób wolności pracownika w dysponowaniu swą placą według własnej woli.

Artykuł 7

1. Gdzie istnieją w ramach przedsiębiorstwa jakieś miejsca sprzedaży dla dostarczania pracownikom towarów lub punkty usługowe dla zapewnienia im świadczeń, nie wolno wywierać żadnego przymusu na zainteresowanych pracownikach, by korzystali z tych miejsc sprzedaży lub punktów usługowych.

2. Gdy nie ma dostępu do innych sklepów lub punktów usług, właściwa władza stosuje odpowiednie środki w celu upewnienia się, że towary będą sprzedawane i usługi dostarczane po słusznych i rozsądnych cenach lub że miejsca sprzedaży i punkty usługowe urządzone przez pracodawcę nie są wykorzystywane w celu ciągnięcia z nich zysków, lecz są prowadzone w interesie zainteresowanych pracowników.

Artykuł 8

1. Potrącenia z plac będą dozwolone jedynie w warunkach i granicach

bitrales peuvent permettre le paiement partiel du salaire en nature dans les industries ou professions où ce mode de paiement est de pratique courante ou souhaitable en raison de la nature de l'industrie ou de la profession en cause. Le paiement du salaire sous forme de spiritueux ou de drogues nuisibles ne sera admis en aucun cas.

2. Dans les cas où le paiement partiel du salaire en nature est autorisé, des mesures appropriées seront prises pour que:

- a) les prestations en nature servent à l'usage personnel du travailleur et de sa famille et soient conformes à leur intérêt;
- b) la valeur attribuée à ces prestations soit juste et raisonnable.

Article 5

Le salaire sera payé directement au travailleur intéressé, à moins que la législation nationale, une convention collective ou une sentence arbitrale n'en dispose autrement ou que le travailleur intéressé n'accepte un autre procédé.

Article 6

Il est interdit à l'employeur de restreindre de quelque manière que ce soit la liberté du travailleur de disposer de son salaire à son gré.

Article 7

1. Lorsqu'il est créé, dans le cadre d'une entreprise, des écomats pour vendre des marchandises aux travailleurs ou des services destinés à leur fournir des prestations, aucune contrainte ne sera exercée sur les travailleurs intéressés pour qu'ils fassent usage de ces écomats ou services.

2. Lorsqu'il n'est pas possible d'accéder à d'autres magasins ou services, l'autorité compétente prendra des mesures appropriées tendant à obtenir que les marchandises soient vendues et que les services soient fournis à des prix justes et raisonnables, ou que les écomats ou services établis par l'employeur ne soient pas exploités dans le but d'en retirer un bénéfice mais dans l'intérêt des travailleurs intéressés.

Article 8

1. Des retenues sur les salaires ne seront autorisées que dans des condi-

awards may authorise the partial payment of wages in the form of allowances in kind in industries or occupations in which payment in the form of such allowances is customary or desirable because of the nature of the industry or occupation concerned; the payment of wages in the form of liquor of high alcoholic content or of noxious drugs shall not be permitted in any circumstances.

2. In cases in which partial payment of wages in the form of allowances in kind is authorised, appropriate measures shall be taken to ensure that —

- (a) such allowances are appropriate for the personal use and benefit of the worker and his family; and
- (b) the value attributed to such allowances is fair and reasonable.

Article 5

Wages shall be paid directly to the worker concerned except as may be otherwise provided by national laws or regulations, collective agreement or arbitration award or where the worker concerned has agreed to the contrary.

Article 6

Employers shall be prohibited from limiting in any manner the freedom of the worker to dispose of his wages.

Article 7

1. Where works stores for the sale of commodities to the workers are established or services are operated in connection with an undertaking, the workers concerned shall be free from any coercion to make use of such stores or services.

2. Where access to other stores or services is not possible, the competent authority shall take appropriate measures with the object of ensuring that goods are sold and services provided at fair and reasonable prices, or that stores established and services operated by the employer are not operated for the purpose of securing a profit but for the benefit of the workers concerned.

Article 8

1. Deductions from wages shall be permitted only under conditions and to

przepisanych przez ustawodawstwo krajowe albo ustalonych przez umowę zbiorową lub orzeczenie rozjemcze.

2. Pracownicy powinni być informowani w sposób, jaki właściwa władza uzna za najodpowiedniejszy, o warunkach i granicach, w jakich takie potrącenia będą mogły być czynione.

Artykuł 9

Zabronione jest wszelkie potrącenie z płac mające na celu bezpośrednią lub pośrednią zapłatę przez pracownika pracodawcy, jego przedstawicielowi lub jakiegokolwiek pośrednikowi (jak np. agentowi werbującemu robotników) dla otrzymania lub zachowania zatrudnienia.

Artykuł 10

1. Płaca może podlegać zajęciu sądowemu lub cesji wyłącznie w trybie i w granicach przewidzianych przez ustawodawstwo krajowe.

2. Płacę należy chronić od zajęcia sądowego lub cesji w stopniu uznanym za potrzebny dla zapewnienia utrzymania pracownika i jego rodziny.

Artykuł 11

1. W razie bankructwa przedsiębiorstwa lub jego likwidacji sądowej pracownicy w nim zatrudnieni będą traktowani jako wierzyciele uprzywilejowani bądź co do płac im należnych z tytułu usług dostarczanych w ciągu okresu poprzedzającego bankructwo lub likwidację, a określonego przez ustawodawstwo krajowe, bądź co do płac nie przekraczających kwoty przewidzianej przez ustawodawstwo krajowe.

2. Płaca stanowiąca wierzytelność uprzywilejowaną będzie wypłacana całkowicie, zanim zwykli wierzyciele będą mogli żądać swych części.

3. Kolejność wierzytelności uprzywilejowanej, jaką stanowi płaca w stosunku do innych wierzytelności uprzywilejowanych, powinna być określona przez ustawodawstwo krajowe.

Artykuł 12

1. Płace powinny być wypłacane w regularnych odstępach czasu. O ile nie istnieją inne zadowalające sposoby zapewnijące wypłatę płac w regularnych odstępach czasu, odstępy, w jakich płaca ma być wypłacana, zostaną

tions et limites prescrites par la législation nationale ou fixées par une convention collective ou une sentence arbitrale.

2. Les travailleurs devront être informés, de la façon que l'autorité compétente considérera comme la plus appropriée, des conditions et des limites dans lesquelles de telles retenues pourront être effectuées.

Article 9

Est interdite toute retenue sur les salaires dont le but est d'assurer un paiement direct ou indirect par un travailleur à un employeur, à son représentant ou à un intermédiaire quelconque (tel qu'un agent chargé de recruter la main-d'oeuvre) en vue d'obtenir ou de conserver un emploi.

Article 10

1. Le salaire ne pourra faire l'objet de saisie ou de cession que selon les modalités et dans les limites prescrites par la législation nationale.

2. Le salaire doit être protégé contre la saisie ou la cession dans la mesure jugée nécessaire pour assurer l'entretien du travailleur et de sa famille.

Article 11

1. En cas de faillite ou de liquidation judiciaire d'une entreprise, les travailleurs employés dans celle-ci auront rang de créanciers privilégiés soit pour les salaires qui leur sont dus au titre de services fournis au cours d'une période antérieure à la faillite ou à la liquidation et qui sera prescrite par la législation nationale, soit pour les salaires qui ne dépassent pas un montant prescrit par la législation nationale.

2. Le salaire constituant une créance privilégiée sera payé intégralement avant que les créanciers ordinaires ne puissent revendiquer leur quote-part.

3. L'ordre de priorité de la créance privilégiée constituée par le salaire, par rapport aux autres créances privilégiées, doit être déterminé par la législation nationale.

Article 12

1. Le salaire sera payé à intervalles réguliers. A moins qu'il n'existe d'autres arrangements satisfaisants qui assurent le paiement du salaire à des intervalles réguliers, les intervalles auxquels le salaire doit être payé seront prescrits par

the extent prescribed by national laws or regulations or fixed by collective agreement or arbitration award.

2. Workers shall be informed, in the manner deemed most appropriate by the competent authority, of the conditions under which and the extent to which such deductions may be made.

Article 9

Any deduction from wages with a view to ensuring a direct or indirect payment for the purpose of obtaining or retaining employment, made by a worker to an employer or his representative or to any intermediary (such as a labour contractor or recruiter), shall be prohibited.

Article 10

1. Wages may be attached or assigned only in a manner and within limits prescribed by national laws or regulations.

2. Wages shall be protected against attachment or assignment to the extent deemed necessary for the maintenance of the worker and his family.

Article 11

1. In the event of the bankruptcy or judicial liquidation of an undertaking, the workers employed therein shall be treated as privileged creditors either as regards wages due to them for service rendered during such a period prior to the bankruptcy or judicial liquidation as may be prescribed by national laws or regulations, or as regards wages up to a prescribed amount as may be determined by national laws or regulations.

2. Wages constituting a privileged debt shall be paid in full before ordinary creditors may establish any claim to a share of the assets.

3. The relative priority of wages constituting a privileged debt and other privileged debts shall be determined by national laws or regulations.

Article 12

1. Wages shall be paid regularly. Except where other appropriate arrangements exist which ensure the payment of wages at regular intervals, the intervals for the payment of wages shall be prescribed by national laws or re-

określone przez ustawodawstwo krajowe lub ustalone przez umowę zbiorową lub orzeczenie rozjemcze.

2. Gdy kończy się umowa o pracę, końcowe uregulowanie całkowitej należnej płacy dokonane będzie zgodnie z ustawodawstwem krajowym, z umową zbiorową lub orzeczeniem rozjemczym, albo w braku tego rodzaju ustawodawstwa, umowy zbiorowej lub orzeczenia, w rozsądnym terminie z uwzględnieniem postanowień umowy.

Artykuł 13

1. Gdy wypłata płacy odbywa się w gotówce, będzie ona dokonywana tylko w dni robocze i w miejscu pracy lub w jego pobliżu, o ile ustawodawstwo krajowe, umowa zbiorowa lub orzeczenie rozjemcze nie postanawiają inaczej lub gdy inne urządzenia, o których zostali powiadomieni zainteresowani pracownicy, nie zostaną uznane za bardziej odpowiednie.

2. Wzbronione jest dokonywanie wypłaty plac w sklepach sprzedaży napojów alkoholowych lub innych podobnych zakładach, a jeżeli wymaga tego zapobieżenie nadużyciom — w sklepach sprzedaży detalicznej i w miejscach rozrywkowych, z wyjątkiem osób tam zatrudnionych.

Artykuł 14

W miarę potrzeby zostaną zastosowane skuteczne środki dla informowania pracowników w sposób odpowiedni i łatwo zrozumiały:

- a) o warunkach płacy, jakie będą się do nich stosowały, a to zanim przystąpią do pracy lub przy wszelkiej zmianie tych warunków;
- b) przy każdej wypłacie płacy o składnikach stanowiących ich placę za dany okres wypłaty, o ile te składniki mogą podlegać zmianom.

Artykuł 15

Ustawodawstwo wprowadzające w życie postanowienia niniejszej konwencji powinno:

- a) być podawane do wiadomości zainteresowanym;
- b) określać osoby, które mają zapewnić jego wykonanie;
- c) ustanawiać właściwe sankcje za wykroczenia;

la législation nationale ou fixés par une convention collective ou une sentence arbitrale.

2. Lorsque le contrat de travail prend fin, le règlement final de la totalité du salaire dû sera effectué conformément à la législation nationale, à une convention collective ou à une sentence arbitrale, ou, à défaut d'une telle législation, d'une telle convention ou d'une telle sentence, dans un délai raisonnable, compte tenu des dispositions du contrat.

Article 13

1. Le paiement du salaire, lorsqu'il est fait en espèces sera effectué les jours ouvrables seulement, et au lieu du travail ou à proximité de celui-ci, à moins que la législation nationale, une convention collective ou une sentence arbitrale n'en dispose autrement ou que d'autres arrangements dont les travailleurs intéressés auront eu connaissance paraissent plus appropriés.

2. Le paiement du salaire est interdit dans les débits de boissons ou autres établissements similaires et, si la prévention des abus l'exige, dans les magasins de vente au détail et dans les lieux de divertissement, sauf lorsqu'il s'agit de personnes occupées dans lesdits établissements.

Article 14

S'il y a lieu, des mesures efficaces seront prises en vue d'informer les travailleurs d'une manière appropriée et facilement compréhensible:

- a) des conditions de salaire qui leur seront applicables, et cela avant qu'ils ne soient affectés à un emploi ou à l'occasion de tous changements dans ces conditions;
- b) lors de chaque paiement de salaire, des éléments constituant leur salaire pour la période de paie considérée, dans la mesure où ces éléments sont susceptibles de varier.

Article 15

La législation donnant effet aux dispositions de la présente convention doit:

- a) être portée à la connaissance des intéressés;
- b) préciser les personnes chargées d'en assurer l'exécution;
- c) prescrire des sanctions appropriées en cas d'infraction;

gulations or fixed by collective agreement or arbitration award.

2. Upon the termination of a contract of employment, a final settlement of all wages due shall be effected in accordance with national laws or regulations, collective agreement or arbitration award or, in the absence of any applicable law, regulation, agreement or award, within a reasonable period of time having regard to the terms of the contract.

Article 13

1. The payment of wages where made in cash shall be made on working days only and at or near the workplace, except as may be otherwise provided by national laws or regulations, collective agreement or arbitration award, or where other arrangements known to the workers concerned are considered more appropriate.

2. Payment of wages in taverns or other similar establishments and, where necessary to prevent abuse, in shops or stores for the retail sale of merchandise and in places of amusement shall be prohibited except in the case of persons employed therein.

Article 14

Where necessary, effective measures shall be taken to ensure that workers are informed, in an appropriate and easily understandable manner—

- (a) before they enter employment and when any changes take place, of the conditions in respect of wages under which they are employed; and
- (b) at the time of each payment of wages, of the particulars of their wages for the pay period concerned, in so far as such particulars may be subject to change.

Article 15

The laws or regulations giving effect to the provisions of this Convention shall—

- (a) be made available for the information of persons concerned;
- (b) define the persons responsible for compliance therewith;
- (c) prescribe adequate penalties or other appropriate remedies for any violation thereof;

d) przewidywać, w każdym przypadku gdy zachodzi potrzeba, prowadzenie wykazów zgodnie z przepisaną formą i metodą.

d) prévoir, dans tous les cas où il y a lieu, la tenue d'états suivant une forme et une méthode appropriées.

(d) provide for the maintenance, in all appropriate cases, of adequate records in an approved form and manner.

Artykuł 16

Article 16

Article 16

Sprawozdania roczne, które powinny być przedstawione zgodnie z artykułem 22 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, zawierać będą wyczerpujące informacje o środkach zastosowanych dla nadania skuteczności postanowieniom niniejszej konwencji.

Les rapports annuels qui doivent être présentés aux termes de l'article 22 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail contiendront des renseignements complets sur les mesures donnant effet aux dispositions de la présente convention.

There shall be included in the annual reports to be submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation full information concerning the measures by which effect is given to the provisions of this Convention.

Artykuł 17

Article 17

Article 17

1. Gdy terytorium któregoś z Członków składa się z rozległych obszarów, na których, ze względu na rozproszenie ludności lub ze względu na stan ich rozwoju, właściwa władza uważa za nie dające się zastosować postanowienia niniejszej konwencji może ona, po zasięgnięciu opinii zainteresowanych organizacji pracodawców i pracowników, tam gdzie takie organizacje istnieją, wyłączyć te obszary spod stosowania konwencji, a to bądź w sposób ogólny, bądź w sposób, jaki uważa za wskazany w stosunku do pewnych przedsiębiorstw lub pewnych prac.

1. Lorsque le territoire d'un Membre comprend de vastes régions où, en raison du caractère clairsemé de la population ou de l'état de leur développement, l'autorité compétente estime impraticable d'appliquer les dispositions de la présente convention, elle peut, après consultation des organisations d'employeurs et de travailleurs intéressées, là où de telles organisations existent, exempter lesdites régions de l'application de la convention, soit d'une manière générale, soit avec les exceptions qu'elle juge appropriées à l'égard de certaines entreprises ou de certains travaux.

1. In the case of a Member the territory of which includes large areas where, by reason of the sparseness of the population or the stage of development of the area, the competent authority considers it impracticable to enforce the provisions of this Convention, the authority may, after consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, exempt such areas from the application of this Convention either generally or with such exceptions in respect of particular undertakings or occupations as it thinks fit.

2. Każdy Członek powinien wskazać w swym pierwszym sprawozdaniu, które składa o stosowaniu niniejszej konwencji w myśl artykułu 22 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, każdy obszar, dla którego zamierza skorzystać z postanowień niniejszego artykułu, i powinien podać powody, dla jakich zamierza uciec się do tych postanowień. W następstwie żaden Członek nie będzie mógł korzystać z postanowień niniejszego artykułu, wyjąwszy gdy chodzi o obszary tak przezeń wskazane.

2. Tout Membre doit indiquer, dans son premier rapport annuel à soumettre sur l'application de la présente convention en vertu de l'article 22 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, toute région pour laquelle il se propose d'avoir recours aux dispositions du présent article, et doit donner les raisons pour lesquelles il se propose d'avoir recours à ces dispositions. Par la suite, aucun Membre ne pourra recourir aux dispositions du présent article, sauf en ce qui concerne les régions qu'il aura ainsi indiquées.

2. Each Member shall indicate in its first annual report upon the application of this Convention submitted under Article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation any areas in respect of which it proposes to have recourse to the provisions of the present Article and shall give the reasons for which it proposes to have recourse thereto; no Member shall, after the date of its first annual report, have recourse to the provisions of the present Article except in respect of areas so indicated.

3. Każdy Członek korzystający z postanowień niniejszego artykułu powinien ponownie rozpatrzyć w okresach czasu nie przekraczających trzech lat i w porozumieniu z zainteresowanymi organizacjami pracodawców i pracowników, tam gdzie takie organizacje istnieją, możliwość rozciągnięcia stosowania niniejszej konwencji na obszary wyłączone zgodnie z paragrafem 1.

3. Tout Membre recourant aux dispositions du présent article doit reconsidérer, à des intervalles n'excédant pas trois années et en consultation avec les organisations d'employeurs et de travailleurs intéressés, là où de telles organisations existent, la possibilité d'étendre l'application de la présente convention aux régions exemptées en vertu du paragraphe 1.

3. Each Member having recourse to the provisions of this Article shall, at intervals not exceeding three years, reconsider in consultation with the organisations of employers and workers concerned, where such exist, the practicability of extending the application of the Convention to areas exempted in virtue of paragraph 1.

4. Każdy Członek korzystający z postanowień niniejszego artykułu powinien wskazać w swych następnych sprawozdaniach rocznych obszary, co do których zrzeka się prawa do powoływania się na te postanowienia, i każdy postęp, który zostanie dokonany dla stopniowego zastosowania niniejszej konwencji do takich obszarów.

4. Tout Membre recourant aux dispositions du présent article doit indiquer, dans ses rapports annuels ultérieurs, les régions pour lesquelles il renonce au droit de recourir auxdites dispositions, et tout progrès qui pourra avoir été effectué en vue de l'application progressive de la présente convention dans de telles régions.

4. Each Member having recourse to the provisions of this Article shall indicate in subsequent annual reports any areas in respect of which it renounces the right to have recourse to the provisions of this Article and any progress which may have been made with a view to the progressive application of the Convention in such areas.

Artykuł 18

Formalne ratyfikacje niniejszej konwencji zostaną przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy do zarejestrowania.

Artykuł 19

1. Niniejsza konwencja będzie obowiązywała tylko tych Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy, których ratyfikacja została zarejestrowana przez Dyrektora Generalnego.

2. Wejdzie ona w życie w dwanaście miesięcy po zarejestrowaniu przez Dyrektora Generalnego ratyfikacji dwóch Członków.

3. W następstwie konwencji ta wejdzie w życie dla każdego Członka w dwanaście miesięcy od daty zarejestrowania jego ratyfikacji.

Artykuł 20

1. Deklaracje, które zostaną przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy, zgodnie z paragrafem 2 artykułu 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy, powinny wskazywać:

- a) obszary, co do których dany Członek zobowiązuje się, aby postanowienia konwencji były stosowane bez zmian;
- b) obszary, dla których zobowiązuje się, aby postanowienia konwencji były stosowane ze zmianami i na czym te zmiany polegają;
- c) obszary, do których konwencja nie da się zastosować, i w takich wypadkach — powody, dla których jest to niemożliwe;
- d) obszary, co do których zastrzega sobie decyzję aż do czasu gruntowniejszego zbadania sytuacji w stosunku do tych obszarów.

2. Zobowiązania wymienione w ust. a) i b) pierwszego paragrafu niniejszego artykułu będą uważane za części składowe ratyfikacji i pociągac będą identyczne z nią skutki.

3. Każdy Członek będzie mógł zrzec się na mocy nowej deklaracji, całkowicie lub częściowo, zastrzeżeń zawartych w swej poprzedniej deklaracji na mocy ust. b), c) i d) pierwszego paragrafu niniejszego artykułu.

4. Każdy Członek będzie mógł podczas okresów, w ciągu których niniejsza konwencja może być wypowiedziana zgodnie z postanowieniami artykułu 22,

Article 18

Les ratifications formelles de la présente convention seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistrées.

Article 19

1. La présente convention ne liera que les Membres de l'Organisation internationale du Travail dont la ratification aura été enregistrée par le Directeur général.

2. Elle entrera en vigueur douze mois après que les ratifications de deux Membres auront été enregistrées par le Directeur général.

3. Par la suite, cette convention entrera en vigueur pour chaque Membre douze mois après la date où sa ratification aura été enregistrée.

Article 20

1. Les déclarations qui seront communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail, conformément au paragraphe 2 de l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail, devront faire connaître:

- a) les territoires pour lesquels le Membre intéressé s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées sans modification;
- b) les territoires pour lesquels il s'engage à ce que les dispositions de la convention soient appliquées avec des modifications, et en quoi consistent lesdites modifications;
- c) les territoires auxquels la convention est inapplicable et, dans ces cas, les raisons pour lesquelles elle est inapplicable;
- d) les territoires pour lesquels il réserve sa décision en attendant un examen plus approfondi de la situation à l'égard desdits territoires.

2. Les engagements mentionnés aux alinéas a) et b) du premier paragraphe du présent article seront réputés parties intégrantes de la ratification et porteront des effets identiques.

3. Tout Membre pourra renoncer par une nouvelle déclaration à tout ou partie des réserves contenues dans sa déclaration antérieure en vertu des alinéas b), c) et d) du premier paragraphe du présent article.

4. Tout Membre pourra, pendant les périodes au cours desquelles la présente convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 22,

Article 18

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 19

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 20

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraph 2 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate—

- (a) the territories in respect of which the Member concerned undertakes that the provisions of the Convention shall be applied without modification;
- (b) the territories in respect of which it undertakes that the provisions of the Convention shall be applied subject to modifications, together with details of the said modifications;
- (c) the territories in respect of which the Convention is inapplicable and in such cases the grounds on which it is inapplicable;
- (d) the territories in respect of which it reserves its decision pending further consideration of the position.

2. The undertakings referred to in subparagraphs (a) and (b) of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and shall have the force of ratification.

3. Any Member may at any time by a subsequent declaration cancel in whole or in part any reservation made in its original declaration in virtue of subparagraphs (b), (c) or (d) of paragraph 1 of this Article.

4. Any Member may, at any time at which the Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 22, communicate

przesłać Dyrektorowi Generalnemu nową deklarację zmieniającą pod każdym innym względem tekst wszelkiej poprzedniej deklaracji i przedstawiającą sytuację na określonych obszarach.

Artykuł 21

1. Deklaracje przesłane Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy zgodnie z paragrafami 4 i 5 artykułu 35 Konstytucji Międzynarodowej Organizacji Pracy powinny wskazać, czy postanowienia konwencji będą stosowane na tym obszarze ze zmianami lub bez nich; gdy deklaracja wskazuje, że postanowienia konwencji stosuje się z zastrzeżeniem zmian, powinna wyszczególnić, na czym te zmiany polegają.

2. Zainteresowany Członek lub Członkowie albo zainteresowana władza międzynarodowa będą mogli zrzec się całkowicie lub częściowo późniejszą deklaracją prawa powoływania się na zmianę wskazaną w dawniejszej deklaracji.

3. Zainteresowany Członek czy Członkowie lub zainteresowana władza międzynarodowa będą mogli podczas okresów, w ciągu których konwencję można wypowiedzieć zgodnie z postanowieniami artykułu 22, przesłać Dyrektorowi Generalnemu nową deklarację zmieniającą pod każdym innym względem tekst dawniejszej deklaracji i przedstawiającą sytuację w odniesieniu do stosowania tej konwencji.

Artykuł 22

1. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, może ją wypowiedzieć po upływie dziesięcioletniego okresu od daty pierwotnego wejścia jej w życie, aktem przesłanym Dyrektorowi Generalnemu Międzynarodowego Biura Pracy i przez niego zarejestrowanym. Wypowiedzenie to nabiera mocy dopiero w rok po jego zarejestrowaniu.

2. Każdy Członek, który ratyfikował niniejszą konwencję, a który w terminie rocznym po upływie dziesięcioletniego okresu wymienionego w poprzednim paragrafie nie zrobi użytku z możliwości wypowiedzenia przewidzianego w niniejszym artykule, będzie związany na nowy okres dziesięcioletni, a następnie będzie mógł wypowiedzieć niniejszą konwencję po upływie każdego dziesięcioletniego okresu w warunkach przewidzianych w niniejszym artykule.

communiquer au Directeur général une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes de toute déclaration antérieure et faisant connaître la situation dans des territoires déterminés.

Article 21

1. Les déclarations communiquées au Directeur général du Bureau international du Travail conformément aux paragraphes 4 et 5 de l'article 35 de la Constitution de l'Organisation internationale du Travail doivent indiquer si les dispositions de la convention seront appliquées dans le territoire avec ou sans modifications; lorsque la déclaration indique que les dispositions de la convention s'appliquent sous réserve de modifications, elle doit spécifier en quoi consistent lesdites modifications.

2. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront renoncer entièrement ou partiellement, par une déclaration ultérieure, au droit d'invoquer une modification indiquée dans une déclaration antérieure.

3. Le Membre ou les Membres ou l'autorité internationale intéressés pourront, pendant les périodes au cours desquelles la convention peut être dénoncée conformément aux dispositions de l'article 22, communiquer au Directeur général une nouvelle déclaration modifiant à tout autre égard les termes d'une déclaration antérieure et faisant connaître la situation en ce qui concerne l'application de cette convention.

Article 22

1. Tout Membre ayant ratifié la présente convention peut la dénoncer à l'expiration d'une période de dix années après la date de la mise en vigueur initiale de la convention, par un acte communiqué au Directeur général du Bureau international du Travail et par lui enregistré. La dénonciation ne prendra effet qu'une année après avoir été enregistrée.

2. Tout Membre ayant ratifié la présente convention qui, dans le délai d'une année après l'expiration de la période de dix années mentionnée au paragraphe précédent, ne fera pas usage de la faculté de dénonciation prévue par le présent article sera lié pour une nouvelle période de dix années et, par la suite, pourra dénoncer la présente convention à l'expiration de chaque période de dix années dans les conditions prévues au présent article.

to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of such territories as it may specify.

Article 21

1. Declarations communicated to the Director-General of the International Labour Office in accordance with paragraphs 4 or 5 of Article 35 of the Constitution of the International Labour Organisation shall indicate whether the provisions of the Convention will be applied in the territory concerned without modification or subject to modifications; when the declaration indicates that the provisions of the Convention will be applied subject to modifications, it shall give details of the said modifications.

2. The Member, Members or international authority concerned may at any time by a subsequent declaration renounce in whole or in part the right to have recourse to any modification indicated in any former declaration.

3. The Member, Members or international authority concerned may, at any time at which this Convention is subject to denunciation in accordance with the provisions of Article 22, communicate to the Director-General a declaration modifying in any other respect the terms of any former declaration and stating the present position in respect of the application of the Convention.

Article 22

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Artykuł 23

1. Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy zawiadomi wszystkich Członków Międzynarodowej Organizacji Pracy o zarejestrowaniu wszystkich ratyfikacji, deklaracji i wypowiedzeń zgłoszonych mu przez Członków Organizacji.

2. Notyfikując Członkom Organizacji zarejestrowanie drugiej przesłanej mu ratyfikacji, Dyrektor Generalny zwróci uwagę Członków Organizacji na datę, w jakiej niniejsza konwencja wejdzie w życie.

Artykuł 24

Dyrektor Generalny Międzynarodowego Biura Pracy prześle Sekretarzowi Generalnemu Narodów Zjednoczonych w celu rejestracji, zgodnie z artykułem 102 Karty Narodów Zjednoczonych, dokładne informacje w sprawie wszystkich ratyfikacji, deklaracji i aktów wypowiedzenia, jakie zarejestrował zgodnie z poprzednimi artykułami.

Artykuł 25

Po upływie każdego dziesięcioletniego okresu, poczynwszy od wejścia w życie niniejszej konwencji, Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy powinna złożyć Konferencji Ogólnej sprawozdanie o stosowaniu niniejszej konwencji i postanowi, czy należy wnieść sprawę jej całkowitej lub częściowej rewizji na porządek obrad Konferencji.

Artykuł 26

1. W razie gdyby Konferencja przyjęła nową konwencję, stanowiącą całkowitą lub częściową rewizję niniejszej konwencji, i o ile nowa konwencja nie postanowi inaczej:

- a) ratyfikacja przez Członka nowej konwencji stanowiącej rewizję pociągnęłaby za sobą z samego prawa, niezależnie od postanowień artykułu 22, natychmiastowe wypowiedzenie niniejszej konwencji, z zastrzeżeniem, że nowa konwencja stanowiąca rewizję weszła w życie;
- b) poczynwszy od daty wejścia w życie nowej konwencji przewidzianej niniejsza konwencja przestałaby być otwarta do ratyfikacji Członków.

Article 23

1. Le Directeur général du Bureau international du Travail notifiera à tous les Membres de l'Organisation internationale du Travail l'enregistrement de toutes les ratifications, déclarations et dénonciations qui lui seront communiquées par les Membres de l'Organisation.

2. En notifiant aux Membres de l'Organisation l'enregistrement de la deuxième ratification qui lui aura été communiquée, le Directeur général appellera l'attention des Membres de l'Organisation sur la date à laquelle la présente convention entrera en vigueur.

Article 24

Le Directeur général du Bureau international du Travail communiquera au Secrétaire général des Nations Unies aux fins d'enregistrement, conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, des renseignements complets au sujet de toutes ratifications, de toutes déclarations et de tous actes de dénonciation qu'il aura enregistrés conformément aux articles précédents.

Article 25

A l'expiration de chaque période de dix années à compter de l'entrée en vigueur de la présente convention, le Conseil d'administration du Bureau international du Travail devra présenter à la Conférence générale un rapport sur l'application de la présente convention et décidera s'il y a lieu d'inscrire à l'ordre du jour de la Conférence la question de sa révision totale ou partielle.

Article 26

1. Au cas où la Conférence adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente convention, et à moins que la nouvelle convention ne dispose autrement:

- a) la ratification par un Membre de la nouvelle convention portant révision entraînerait de plein droit, nonobstant l'article 22 ci-dessus, dénonciation immédiate de la présente convention, sous réserve que la nouvelle convention portant révision soit entrée en vigueur;
- b) à partir de la date de l'entrée en vigueur de la nouvelle convention portant révision, la présente convention cesserait d'être ouverte à la ratification des Membres.

Article 23

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications, declarations and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 24

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications, declarations and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding articles.

Article 25

At the expiration of each period of ten years after the coming into force of this Convention, the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall consider the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 26

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

- (a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall ipso jure involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 22 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;
- (b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. Niniejsza konwencja pozostałaby jednakże w mocy w swojej formie i treści dla Członków, którzy ją ratyfikowali, a którzy by nie ratyfikowali konwencji zrewidowanej.

Artykuł 27

Brzmienie francuskie i angielskie tekstu niniejszej konwencji jest jednako miarodajne.

2. La présente convention demeurerait en tout cas en vigueur dans sa forme et teneur pour les Membres qui l'auraient ratifiée et qui ne ratifieraient pas la convention portant révision.

Article 27

Les versions française et anglaise du texte de la présente convention font également foi.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 27

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.